Kynning á starfi og áherslum skólaþjónustu Reykjavíkurborgar

Reykjavíkurmódelið

Helgi Hjartarson

Deildarstjóri skólaþjónustu

Þjónustumiðstöð Laugardals og Háaleitis

Skólaþjónusta sveitarfélaga

- Sérfræðiþjónusta við skóla er veitt í samræmi við lög og reglugerðir um slíka þjónustu og á grundvelli þjónustusamnings velferðarsviðs við skóla – og frístundasvið

- Þjónustan tekur til hvers konar erfiðleika barna í leik- og grunnskóla, s.s. frávika í þroska, líðan, hegðun og námsástundun. Starfið lýtur að ráðgjöf, greiningu og stuðningi vegna barna í leik- og grunnskólum, auk ráðgjafar og stuðnings við almennt skólastarf og nýbreytni – og þróunarstarf í skólum. Meginmarkmiðið er að veita heildstæða og markvissa ráðgjöf með áherslu á snemmtæka íhlutun og skóla án aðgreiningar og er hún veitt starfsfólki skóla, nemendum og foreldrum þeirra

Helstu áhersluþættir skv. reglugerð

- Stuðningur og ráðgjöf við starfsfólk skóla vegna kennslu nemenda, starfshátta innan skólans, auk ráðgjafar vegna náms og skólagöngu nemenda með sérþarfir

- Markvisst forvarnarstarf sem stuðlar að velferð nemenda

- Snemmtækt mat á stöðu nemenda og ráðgjöf vegna námsvanda, félags- og sálræns vanda

Helstu áhersluþættir skv. reglugerð

- Sérfræðiþjónusta mótist af heildarsýn á aðstæðum og hagsmunum nemenda

- Veita stuðning við foreldra með ráðgjöf og fræðslu

- Foreldrar nemenda geta óskað eftir athugun, greiningu og ráðgjöf á börnum sínum. Auk þess getur starfsfólk skóla óskað eftir sérfræðiaðstoð

Helstu áhersluþættir skv. reglugerð

- Ráðgjöf við foreldrafélög, foreldra- og skólaráð
- Stuðla að samfellu í skólastarfi leik-, grunn- og framhaldsskóla
- Efla þekkingu og færni starfsfólks
- Eftirfylgni og mat á árangri íhlutunar í kjölfar greiningar
- Sitja fundi nemendaverndarráða

Reykjavíkurborg
Velferðarsvið

Samfélag fyrir alla án aðgreiningar

- Öll starfsemi velferðasviðs verði samþætt til að vinna að þessu verkefni
- Áherslur verði á
  - Snemmtæka íhlutun og forvarnir
  - Nærþjónustu fyrir börn og fjölskyldur
  - Endurhönnun ferla og rafvæðingu þjónustu
  - Aukið samstarf innan Velferðasviðs og við Skóla- og frístundasvið
  - Samstarf við aðrar stofnanir
    - Fjölskylduteymi – samstarfsverkefni þjónustumiðstöðva, BUGL, Barnaverndar og heilsugæslustöðva

Reykjavíkurmódelið

Farið var af stað með samræmda skólaþjónustu 1. janúar 2018

Helstu áherslur eru:

- Samræmd skólaþjónusta í allri borginni
- Aukin áhersla á þjónustu á vettvangi barnsins
- Draga úr áherslum á greiningar
- Aukin áhersla á snemmtæka íhlutun
- Áhersla á fjölgun fagstétta og þverfaglegt samstarf
- Ráðgjöf sérfræðinga við kennara, foreldra og börn
- Aukin áhersla á samvinnu á milli kerfa innan borgarinnar og milli stofnana

Reykjavíkurborg
Velferðarsvið

Breiðara aðgengi að skólaþjónustunni

- Aðgengið að skólaþjónustunni var áður einungis í gegnum **tilvísanir og skýrslur**

- Aðgengið núna er fimmþætt;
  - bráðamál
  - ráðgjafaviðtal
  - skólamál (system referral)
  - tilvísanir
  - skýrslur/læknabréf

Reykjavíkurborg
Velferðarsvið

Reykjavíkurmódelið

- Verið er að innleiða lausnateymi í öllum grunnskólum, sem verður fyrsti stuðningur við kennara
- Hegðunarráðgjafar starfa nú í leik- og grunnskólum sem hluti skólaþjónustunnar
- Þjónusta talmeinafræðinga hefur verið aukin og unnið er að frekari aukningu
- Farteymi sem vinna eiga með erfiðustu hegðunarerfiðleika nemenda hafa verið stofnuð og eru að hefja starfsemi
- Foreldrar og kennarar geta óskað eftir viðtölum við sérfræðinga skólaþjónustunnar
- Barn getur fengið ráðgefandi viðtöl hjá sálfræðingi með samþykki foreldis
- Öll eyðublöð, tilvísanablöð og vinnuferla hafa verið samræmd í borginni Sú vinna heldur áfram í samvinnu við Rafræna Reykjavík

Reykjavíkurborg
Velferðarsvið

Reykjavíkurmódel – markmið

- Bið eftir þjónustu / aðkomu sérfræðinga stytt
- Þjónusta í samræmi við umfang vandans
- Biðlistar styttir

- Þjónustukönnun á starfi skólaþjónustu meðal lykilstarfsmanna í leik- og grunnskólum og í frístund verði gerð 2019

Breyttar áherslur

- Setja fram leiðbeiningar og viðmið um hvaða börn fari í ítarlega greiningu og hver ekki

- Gera tillögu að greiningu eða mælikvörðum til að meta vanda barna sem grundvöll að leiðbeiningum fyrir kennara, aðra starfsmenn og foreldra í stað ítarlegum greiningum

- Setja fram leiðbeiningar og viðmið í hvaða tilfellum beita þurfi teymisvinnu. Hvaða úrbóta / úrræða er þörf?

Meginatriði matsferli:

- Tilvísun berst til skólaþjónustu. Tilvísun hefur verið rædd og samþykkt í nemendaverndarráði
- Skólateymi fjallar um tilvísun. Ákveðið hvaða fagaðili/ar sinnir tilvísun

  - Félagsráðgjafi/unglingaráðgjafi
  - Hegðunarráðgjafi
  - Kennsluráðgjafi
  - Sálfræðingur
  - Sérkennsluráðgjafi
  - Talmeinafræðingur

Reykjavíkurborg
Velferðarsvið

Matsferli frh

- Fagaðili hefur matsferilsvinnu:

  - Farið yfir fyrirliggjandi gögn
  - Fundað með skóla
  - Fundað með foreldrum
  - Viðtal við barn/bekkjarheimsókn
  - Ráðgjöf og vinna með kennara/urum
  - Ráðgjöf við gerð einstaklingsáætlunar

Matsferli frh - Úrræði:

- Námskeið fyrir nemanda
- Viðtöl við nemanda
- Námskeið fyrir foreldra
- Ráðgjöf til foreldra
- Félagslegur stuðningur/félagsleg ráðgjöf
- Tilsjón, persónuleg ráðgjöf
- Stuðningur við heimili
- Sálfræðileg greining. Ljóst er að önnur úrræði bera ekki tilætlaðan árangur - tilvísun á sérhæfða stofnun
- Eftirfylgd ákveðin í samráði við skóla og foreldra
- Tilvísun í fjölskylduteymi heilsugæslustöðva, BUGL, BR og þjónustumiðstöðva

Hlutfall tilvísana, viðtalsbeiðna og bráðamála sem bárust árin 2016-2018, sem er lokið eða þjónusta hafin í árslok.

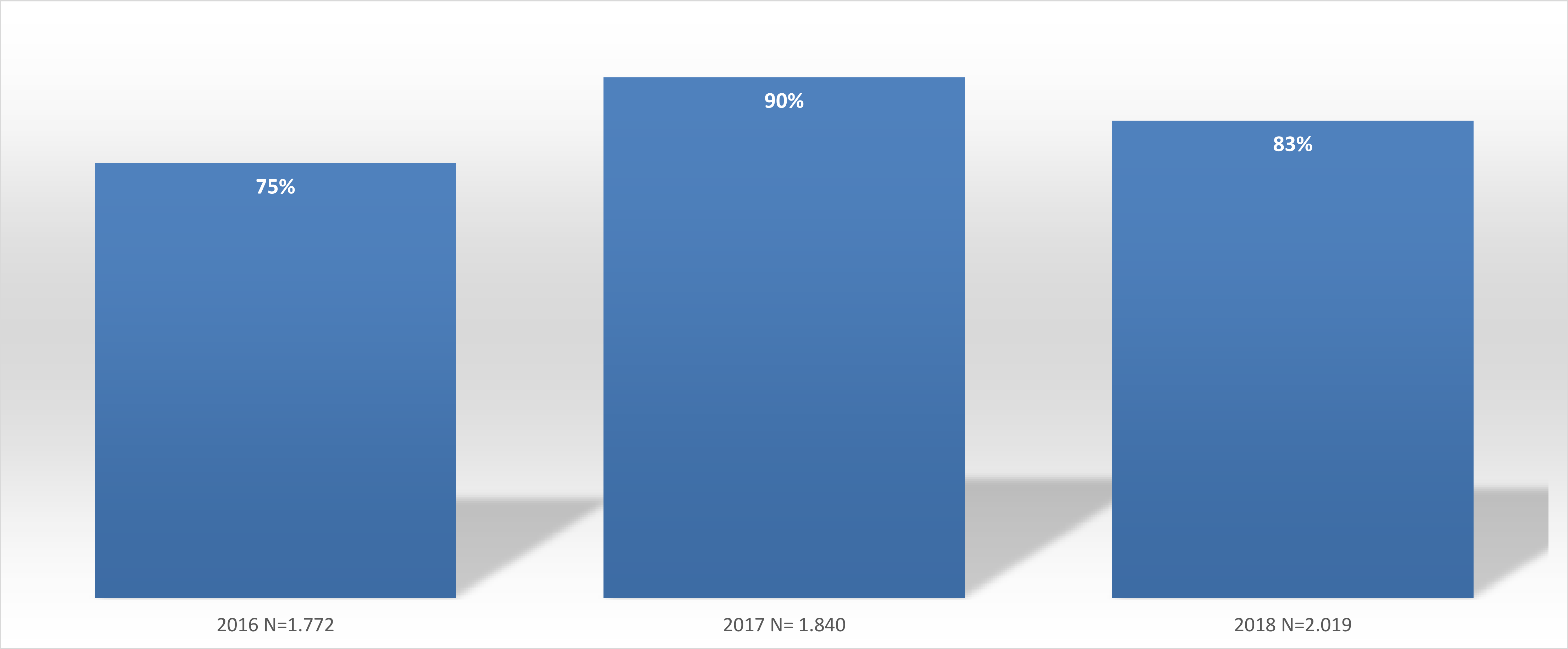

Tilvísanir, viðtalsbeiðnir og bráðamál vegna leik- og grunnskólabarna. Fjöldi erinda árin 2013-2018

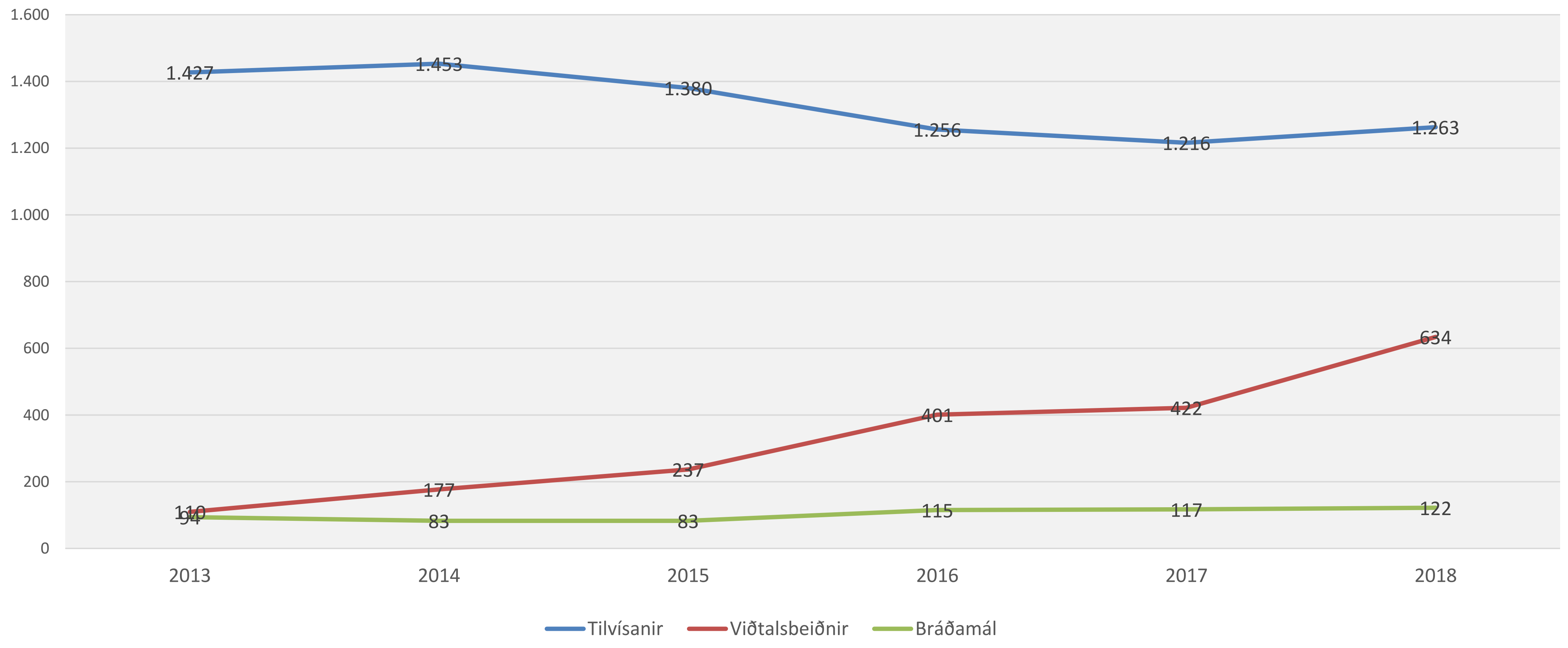

Fjöldi barna á biðlista eftir skólaþjónustu 1. mars 2018 og 2019, skipt eftir tegund ráðgjafar sem sótt er um.

Tegund ráðgjafar	1.03.2018	1.3.2019	Breyting á fjölda	Breyting í %
Félagsráðgjafi	19	15	-4	-21%
Hegðunarráðgjafi	33	46	13	39%
Kennsluráðgjafi	54	42	-12	-22%
Sálfræðingur	504	432	-72	-14%
Sérkennsluráðgjafi	54	80	26	48%
Talmeinafræðingur	114	204	90	79%
Annað	23	11	-12	-52%
Samtals með tilliti til skörunar	724	740	16	2%

Fjöldi tilvísana 2016-2018 þar sem óskað er eftir þjónustu talmeinafræðings

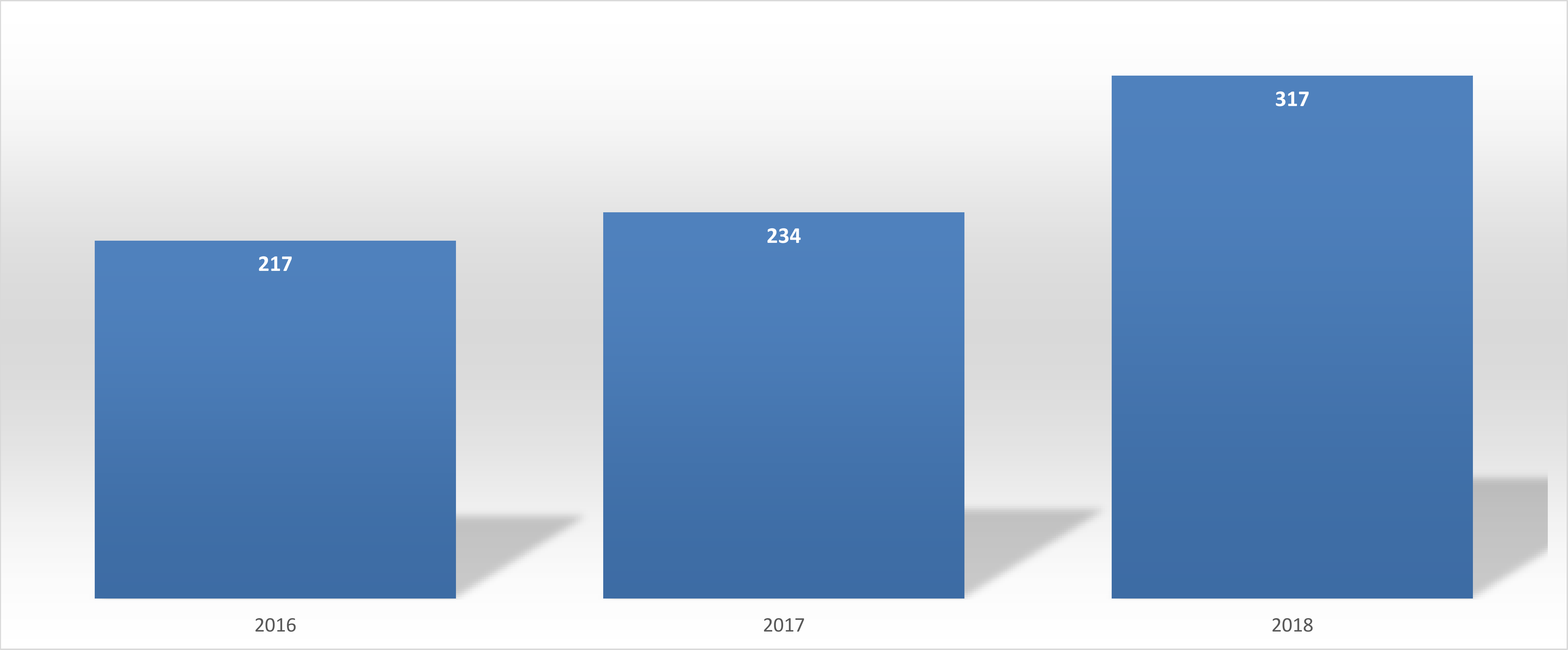

Barnið í forgrunni

- Samstarfshópur Greiningar- og ráðgjafarstöðvar ríkisins, skóla- og frístundsviðs og velferðarsviðs vegna samþættrar þjónustu við börn í leik- og grunnskólum

- Hlutverk starfshópsins:
  - Setja fram leiðbeiningar og viðmið um greiningarvinnu – hvaða börn fara í ítarlega greiningu
  - Gera tillögu að skemmri greiningu eða mælikvörðum til að meta vanda barna sem grundvöll að leiðbeiningum fyrir foreldra og starfsmenn skóla
  - Setja fram leiðbeiningar og viðmið í hvaða tilfellum beita þurfi teymisvinnu
  - Tímasetning greininga á yngstu árum barnsins - tryggja snemmtæka íhlutun
  - Skoða tengsl greininga við úthlutun fjármagns vegna stuðnings við barn í skóla
  - Skoða samstarf á milli stofnana með það að leiðarljósi að auka samfellu í þjónustu og skilvirkni
  - Þjónusta við börn af erlendum uppruna

  - Málastjóri – þegar þjónusta er veitt af fleiri en einum aðila
    - einstaklingsáætlun

Reykjavíkurborg
Velferðarsvið

Takk fyrir !